

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

(משפט ציבורי-מינהלי)

ירושלים: י"ג בתמוז התשפ"ד

19 ביולי, 2024

לכבוד

עו"ד איתי אופיר

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

שלום רב,

הנדון: יישום פסק הדין בעתירות הנוגעות לגיוסם של תלמידי ישיבות

סמך: מכתבי מיום 25.6.2024; מכתבו של אל"מ גל עשהאל מיום 18.7.2024

במכתבי שבסימוכין, שעסק ביישומו של פסק הדין של בית המשפט העליון בבג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון נ' שר הביטחון** (להלן: **פסק הדין**), הובהר כי על מערכת הביטחון לפעול באופן מיידי לביצוע פסק הדין לגיוסם של תלמידי הישיבות החייבים בשירות צבאי, בהתאם לצרכי הצבא וליכולותיו.

בהמשך לעבודת המטה שנערכה במערכת הביטחון ליישום פסק הדין, ולהתייחסותה של הפרקליטה הצבאית הראשית לכך, נביא להלן את תמצית עמדתנו בנושא, על דעת היועצת המשפטית לממשלה:

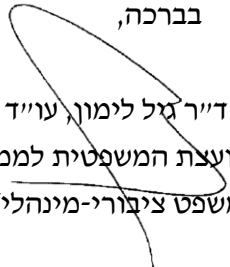
1. בפסק הדין קבע בית המשפט העליון, כי בעת הזו אין תשתית חוקית המאפשרת להימנע מגיוסם של בני הישיבות החרדיות, וכי על המדינה לפעול לאכיפת הוראות חוק שירות ביטחון בעניינם. וכך נקבע, "הפרת עיקרון השוויון בהקשר זה תעלה כדי אכיפה סלקטיבית [...] ותהווה פגם חמור בהפעלת שיקול דעתו של הפוקד" (פס' 58 לפסק הדין). בית המשפט התייחס למצב הביטחוני, וקבע כי בשים לב לעמדתה העדכנית של מערכת הביטחון, לפיה קיים צורך דחוף בכוח אדם נוסף, נדרש הפוקד לתת דעתו לצרכים העדכניים בהפעלת סמכותו (ראה פס' 59 לפסק הדין).

2. **כנגזרת מכך, המצב המשפטי מחייב הוצאת צווי גיוס באופן מיידי, בהיקף הנדרש על מנת להביא למידת ההתייצבות הדרושה, על פי הערכת גורמי המקצוע בצה"ל.** הוצאת הצווים לשלישון הגיוס הנוכחי (חודשים יולי-אוקטובר), ומספר המגויסים המיועדים למחזור זה מקרב הציבור החרדי, חייבים להלוו את החלק היחסי מיעדי הגיוס המינימליים לשנת 2024, שבהם התחייבה המדינה לעמוד – 4,800 מגויסים. בנוסף, על מערכת הביטחון להציג בהקדם תכנית להגדלת המספר הראשוני האמור, בהתאם לצרכי הצבא ולערך השוויון.

3. באשר לתבחינים שהוצגו להוצאת הצווים לשלישון הגיוס הנוכחי בעבור מועמדים לשירות ביטחון המשתייכים לקבוצת בני הישיבות – אלו מעוררים קשיים ממשיים בהיבט השוויון,

ובכל הנוגע להשפעתם על מערך התמריצים להמשך הגיוס של הציבור החרדי. גיוס בני הישיבות צריך להיעשות באופן שוויוני, תוך הרחבה שיוויונית של מעגלי הגיוס בקרב החברה החרדית לאורך שנת הגיוס. לא ניתן לאפשר מצב שבו, על דרך הכלל, ניתנת עדיפות לגיוסם של בני הציבור החרדי, אשר היו זכאים בעבר לדחיית שירות מכוח פרק ג'1 לחוק שירות הביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 שפקע, שידוע על כך שהם עובדים או לומדים במוסדות להשכלה גבוהה.

4. הגם שלא בלי קושי כאמור, בשים לב לדחיפות בתחילת הליכי הגיוס – הנובעת מכך שחובת הגיוס של בני הישיבות קמה לפי פסק הדין כבר ביום 1.7.2023 ומצורכי הצבא ההולכים ומתגברים בעת הזו, ובשים לב לתקדימיות שבדבר ולמידע החלקי הקיים ברשות הצבא ביחס לאוכלוסייה החרדית, הרי שביחס לשלישון הגיוס הנוכחי בלבד, ניתן לעשות שימוש תחילה בתבחינים שגובשו על ידי גורמי המקצוע בצבא, אשר לעמדתם המקצועית משקפים את יכולת הגיוס, את צרכי כוח האדם ואת דרך הגיוס האפקטיבית בטווח הזמן המיידית. אולם, יש לפעול בשבועות הקרובים לקיים עבודת מטה, בשיתוף כלל גורמי המדינה הרלוונטיים, לקביעת תבחינים מעודכנים לגיוס בני הישיבות לקראת המשך שנת הגיוס. זאת, תוך התחשבות בצרכי הצבא, בהשפעות האפשריות על מערך התמריצים של הציבור החרדי, בעיקרון השוויון (לרבות בתוך קבוצת בני הישיבות המיועדים לשירות ביטחון), ביעדי הגיוס המינימליים לשנת 2024 אליהם התחייבה המדינה בבג"ץ, ובהתחשב בתכנית הכוללת להגדלת מספר המתגייסים שעל מערכת הביטחון לקדם.

בברכה,

 ד"ר גל לימון, עו"ד
 המשנה ליועצת המשפטית לממשלה
 (משפט ציבורי-מינהלי)

העתק:

עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
 אלופה יפעת תומר-ירושלמי, הפרקליטה הצבאית הראשית
 עו"ד אביטל סומפולניסקי, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי)
 עו"ד ענר הלמן, מנהל מחלקת הבג"צים